

LES 9 en LES 10 Brief aan de lezer

Les Week	Timing	Onderwerp	Didactische tips	Materiaal
Les 9 	10'	<i>Aan het begin van het eigen boek komt er een brief voor de lezer. In de laatste twee lessen van het schrijfproject staat die brief centraal.</i> Brief lezen uit de Ettertjes Laat je leerlingen de brief lezen. Vraag hen om na te gaan wie aan het woord is, wie aangesproken wordt en wat de boodschap is. Welke dubbele bedoeling heeft de brief? - Wat? Brief voor de lezer - Aan wie? De lezers van het boek (kinderen) - Wie? de koningin van Engeland - Doel: De lezer warm maken voor het boek, het boek inleiden, maar ook een steek onder water geven naar de auteur. De koningin is nl. boos dat ze voorkomt in het verhaal, maar daar niet voor betaald werd.		brief Ettertjes (in het groot vooraan in de klas / op het werkblad)
	5'	Denk na over een gelijkaardige brief voor de lezer aan het begin van het eigen ettertjesboek. Wie krijgt de ettertjesverhalen te lezen? Wat zou je die lezer willen vertellen? Wat wil je die lezer vragen? Bespreek hoe een brief is opgebouwd. Bekijk de criteria waaraan zo'n brief moet voldoen. Noteer de criteria zichtbaar op het bord. Deze informatie blijft de hele les staan.		

 	20'	<i>lezen in een volgend boek? Welk ettertje zou je zelf bedenken?</i> Denk ook na over hoe je lezer kan reageren. Schrijft hij je een brief terug? Stuurt hij je een mailtje? Welke informatie heeft je lezer daarvoor nodig? - Slotgroet Denk na over je slotgroet. Wat wens je de lezer? Denk ook al even na over de vorm van je brief. Je wil je lezer overtuigen. De vormgeving van je brief helpt hierbij. Hoe zorg je voor een aantrekkelijke lay-out? In de volgende stap ga je het schrijven modelen. Stel een voorbeeldbrief op vanuit de kenmerken die je samen hebt geanalyseerd. Je kan het voorbeeld bij deze handleiding gebruiken. Bouw de tekst stap voor stap logisch op en doe hardopdenkend voor hoe jij zo'n brief opstelt. Deze brief kan je op je bord opstellen, maar hoe je tijdens de schrijftijd voor leerlingen niet op het bord te laten staan. Schrijftijd: Leerlingen schrijven elk één brief. Ondersteun het schrijven met directe feedback. Vermijd om meteen feedback te geven op spelling, maar hou vooral rekening met de doelen die je eerder vooropstelde.		Voorbeeldbrief
---	-----	--	--	----------------

Les Week	Timing	Onderwerp	Didactische tips	Materiaal
Les 10 	 10' 5'	In deze les doorloop je de vijf feedbackstappen. Dat wil zeggen dat je zorgt voor heldere evaluatiecriteria (stap 1) en voor vluchtige feedback (stap 2), leerlingen zichzelf laat evalueren (stap 3), leerlingen elkaar laat evalueren (stap 4) en indien nodig zorgt voor individuele feedback (stap 5). <u>Stap 1</u> Bekijk als introductie op deze les de productdoelen (kenmerken van de brief en belangrijke elementen uit de inhoud) opnieuw. Laat de duo's verder schrijven als dat nodig is. <u>Stap 2</u> Loop rond en verwoord vluchtige feedback op de brieven. Formuleer op basis van authentieke brieven uit de klas generieke feedback. Projecteer een aantal brieven vooraan en bespreek die. Wat klinkt goed en wat kan anders? Denk samen met leerlingen na over inhoud en vorm. Stel vragen over de vorm. - Is er een aanspreking en een slotgroet en hoe klinkt die? - Sluit die aanspreking en slotgroet aan bij de lezer die je voor ogen hebt? - Zijn er verschillende alinea's? Heeft elke alinea het over iets anders? Stel vragen over de inhoud. - Wat was het schrijfdoel? Wat wilde je de lezer vertellen?		

	15'	Geef leerlingen nog een kans om hun brief aan te passen aan de peerfeedback. <u>Stap 5</u> Formuleer indien nodig individuele feedback op het einde van deze les. Als de brieven op punt staan, is het tijd om de bundels af te werken. Voeg de brief toe aan het boek. Kies één klasbrief, stel een brief samen op basis van de verschillende geschreven brieven of zorg voor één exemplaar per kind, ingeleid door de eigen brief.		
	15'	Publiceer tot slot het boek en bezorg het aan je lezers. Geef het een plaatsje in de klasbib, overhandig het aan een andere klas of zorg ervoor dat lezers je boek kunnen vinden. Maak hier een evenement van!		

Deze les maakt deel uit van het onderzoeksproject Schrijven op school. Vul je na deze les volgend vragenlijstje in?

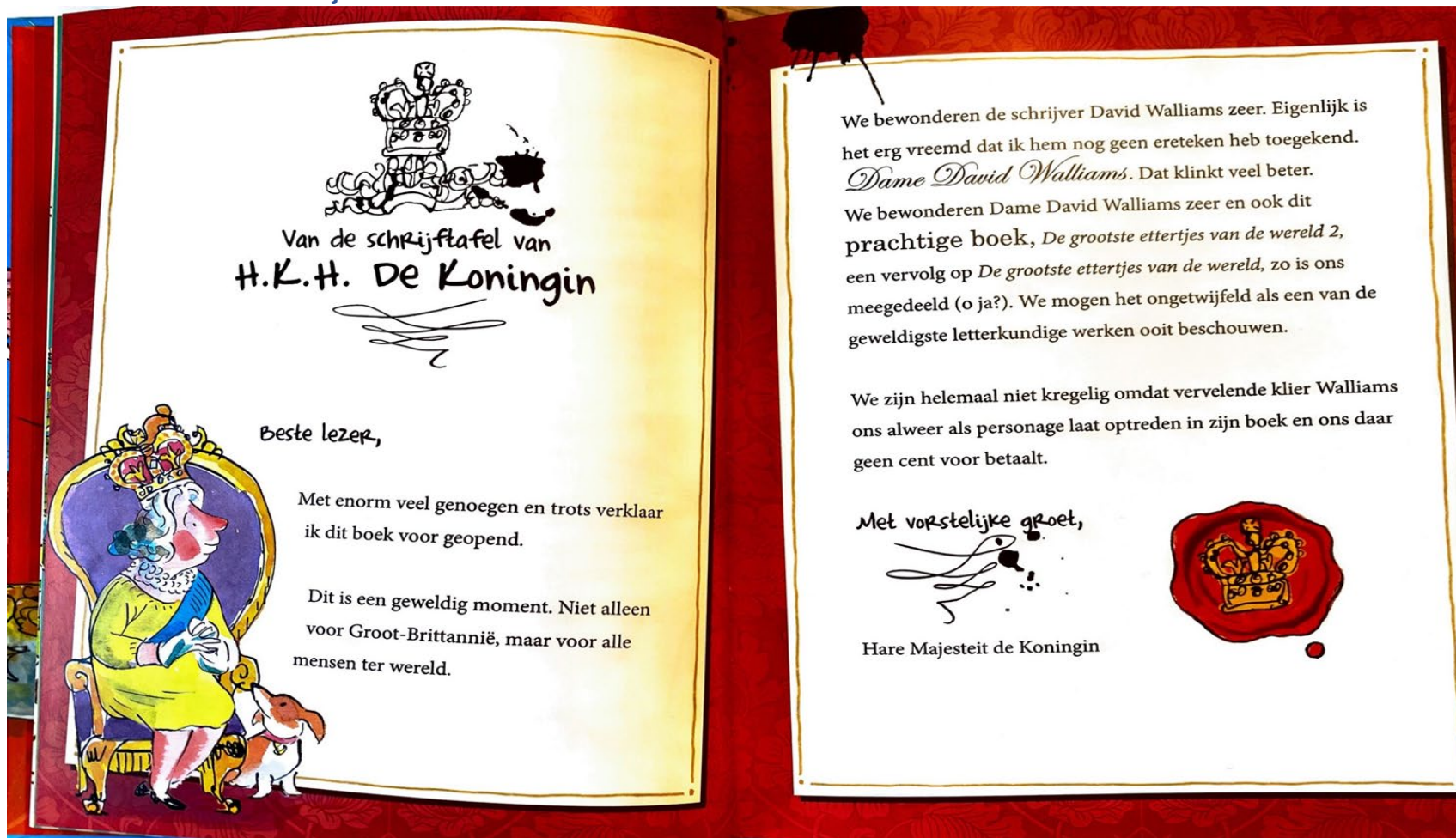
<https://forms.office.com/r/AczXtyM3hLt>

Op die manier verzamelen we ervaringen die ons toelaten het project bij te sturen.

Bijlage

Inleidende brief uit het Etterjesboek

Voorbeeldbrief

Beste lezer

We zijn blij en trots om dit ettertjesboek aan jou voor te stellen. Dit is het prachtige eindresultaat van het schrijfwerk van de leerlingen uit 5A. Na tien weken hard werken ligt hier ons eigen ettertjesboek. We lazen verhalen uit De grootste ettertjes van de wereld 2 van David Walliams en verzonnen een eigen ettertjesverhaal. We overlegden met elkaar, dachten na over hoe we onze eigen ettertjes konden beschrijven, schrapten en vulden aan.

Lees zeker het verhaal over XX even! Of de belevenissen van xx! En weet, deze ettertjes zijn verzonnen. Ze zeggen niets over wie wij zijn. Of toch?

Laat je ons weten wat je van ons boek vond? Stuur je ons een mailtje? Laat je ons weten hoe jouw favoriete ettertje eruit ziet? Misschien schrijven we wel een tweede deel en gebruiken we jouw idee. Je kan ons bereiken op klas5@basisschool.be.

Veel leesplezier!

Feedbackkaartje

VORM

- ☐ Word je als lezer aangesproken in een aanspreking en een slotgroet?
- ☐ Is de brief in alinea's opgebouwd?
- ☐ Heeft de schrijver de brief aantrekkelijk gemaakt? (prenten, speciale lettertypes bijvoorbeeld)

INHOUD

- ☐ Staat er in elke alinea één boodschap?
- ☐ Heb je voldoende info gekregen over hoe het boek tot stand gekomen is?
- ☐ Was je na het lezen van de brief geprikkeld om het boek te lezen?
- ☐ Er wordt gevraagd om te reageren. Heeft de schrijver moeite gedaan om jou te overtuigen dat te doen?
- ☐ Weet je hoe je kan reageren?